Ao. 1829. No. 53.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 2 Mei.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, is, voor den prijs van *f* 12 in het jaar, bij alle Boekverkoopers en Postkantoren in het geheele Rijk te bekomen.

BERLYN, den 26sten April.

Voor de katholijke kerken van het Rijnland, Westfalen en Nedersaksen bestonden tot dus verre grootelijks van elkander verschillende verordeningen omtrent de feestdagen. In die aan gene zijde des Rijns had men er b. v. slechts vier, terwijl aan deze zijde op vele plaatsen zelfs zeventien tot achttien feestdagen in het jaar gevierd werden. Het geringe getal der kerkelijke feestdagen in het overrijnsche land dagteekende van den tijd van het concordaat, dat onder de regering der Fransche consuls gesloten werd. Vermits echter op de afgeschafte feestdagen godsdienst moest gehouden worden, en de kerk voortging met die te vieren, had men ook in andere opzigten de gewoonte dezer feestdagen behouden. De uiteenloopende verordeningen waren inzonderheid voor de Westfaalsche bisschoppen lastig en dikwijls in strijd met hunne voorschriften. Maar ook het algemeene welzijn vorderde, dat het overgroote getal feestdagen, die tot nadeel der nijverheid aan deze zijde van den Rijn bestonden, eenigermate beperkt, en te dezen aanzien in de nieuw aangewonnen landen overeenstemming met Oud-Pruissen daargesteld wierd. Op voordragt van de ministerien, welke zulks aangaat, behaagde het Z. M. te bepalen, dat de verordeningen omtrent de feestdagen in de oude provincien ook op de nieuwere zouden toegepast worden, en de kanonieke bemiddeling van het Roomsche hof, gelijk ook in vroegere gevallen gebeurd was, daartoe zou gevraagd worden. Daar de gevoelens en wenschen van *Leo XII* met die der regering overeenstemden, werd daaromtrent den 11den December jl. eene pauselijke brève aan den aartsbisschop van Keulen uitgevaardigd, waaraan Z. M. de Koning zijne goedkeuring heeft gelieven te verleenen. Zoo is dan nu in Pruissen met opzigt tot de katholijke feestdagen alles op eenen eenparigen voet gebragt.

PARYS, den 26sten April.

Het royalistisch avondblad wil niet aannemen, dat het ministerie zich aan de regter zijde aangesloten heeft, en het ministeriele avondblad zegt, dat het ministerie van geene partij de dienaar wil worden.

— In de kamer der afgevaardigden van gisteren is rapport gedaan op onderscheidene verzoekschriften, waaronder er zich een bevond, waarbij verzocht werd, dat de asch van *Voltaire* en *Rousseau* naar een kerkhof mogt overgebragt worden. De heer *de Conny*, een der leden van de uiterst regter zijde, was, zoo het schijnt, voornemens om bij deze gelegenheid zijne gevoelens over die mannen aan den dag te leggen; maar het is hem belet geworden, gelijk uit het volgende verslag blijkt.

De *rapporteur*: De heer *Lepaijen* verzoekt, dat de asch van *Voltaire* en *Rousseau*....

De heer *de Conny* met onstuimigheid: Ik vraag het woord. (Schaterend gelach.)

Eenige stemmen: wacht toch het rapport af!

De heer *de Conny*, die door zijne hevige beweging de algemeene aandacht tot zich trekt, ijlt naar den voorzitter en laat zich als spreker opschrijven.

De *rapporteur* hervat: De heer *Lepaijen* verzoekt, dat de asch van *Voltaire* en *Rousseau*, op eene der Fransche natie waardige wijze, naar het Ooster kerkhof moge overgebragt worden; hij verzekert, dat alle burgers, die op 's lands roem prijs stellen, daartoe gaarne zullen bijdragen, en dat de kunsten en wetenschappen de praalgraven wel zullen oprigten.

Hij verzoekt verder, dat er eene piramide moge opgerigt worden, waarop de namen van alle uitstekende mannen, die het land sedert de stichting der monarchie roemvol gediend hebben, gegrift worden.

De heer *Legrand*, architect te Parijs, verzoekt mede, dat de overblijfselen van *Voltaire* en *Rouseau* naar het kerkhof van Père-Lachaise bij die van *Molière* en *La Fontaine* overgebragt worden.

De asch van *Voltaire* en *Rousseau* werd eerst, krachtens eene wet, naar de kelders van het *Pantheon* overgebragt. Dit gebouw, weder voor de katholijke eeredienst bestemd zijnde, werd het bij de nieuwe inrigting van hetzelve noodzakelijk, de monumenten, die zich in de onderaardsche kelders bevonden, naar elders te verplaatsen. Uwe commissie heeft zich vergewist, dat de overblijfselen van *Voltaire* en *Rousseau* met die van verscheidene gewezen senateurs en andere hooge ambtenaren, op eene waardige wijze waren geplaatst geworden.

Uwe commissie is wijders van gevoelen, dat de overblijfselen van die doorluchte mannen, die, krachtens eene wet in het Pantheon zijn geplaatst geworden, niet naar het Ooster kerkhof zouden kunnen overgebragt worden, ten zij daartoe eene wet wierd uitgevaardigd. Dienvolgens heb ik de eer, in haren naam, voor te stellen, de verzoekschriften ter zijde te leggen. (*Ondersteund! Ondersteund!*)

De heer *de Conny* verschijnt op het spreekgestoelte.

Regts: stemmen! stemmen! — *Links:* spreek! spreek!

Mijne heeren, zegt de redenaar, verre zij het van mij.... (Stemmen! stemmen. — Spreek! spreek!) in het gewigtige geschil te treden.... (Stemmen! stemmen! — Spreek spreek!) waartoe de vezoekschriften aanleiding geven.... (In dit oogenblik wordt hetzelfde geroep overal in de zaal herhaald; doch, in weerwil van het toenemend geraas, gaat de redenaar voort met lezen. — *Eene stem in het regter centrum:* Laat uwe redevoering in de *Gazette* plaatsen! — *Eene andere stem:* en in de *Quotidienne!*

De heer *de Conny* poogt verscheidene malen het woord weder op te vatten; doch zijne stem wordt telkens door de uiterst regter zijde en het regter centrum verdoofd, die hem toeroepen: *Zwijg toch! Zwijg toch! stemmen!*, terwijl de linker zijde hem aanmoedigt om te spreken en te wachten tot er weder stilte zij. Eindelijk verlaat de heer *de Conny* het spreekgestoelte, zonder eenig gehoor meer te hebben kunnen verwerven. (Ter linker zijde wordt sterk gelagchen.)

De president: De commissie heeft de orde van den dag voorgesteld. Is er iemand tegen? (Eenparig neen.)

De verzoekschriften worden ter zijde gelegd.

— Volgens brieven uit Modena, van den 18den dezer, is de hertogelijke verordening omtrent de censuur der boeken er thans in volle werking. Het hoofdbestuur der censuur is aan Jezuiten opgedragen, en de biechtvader van den hertog, mede een Jezuit, is voorzitter van dit bestuur. De boekverkoopers hebben reeds eene lijst van hunne boeken moeten inleveren en eene eedelijke verklaring gedaan, dat al de boeken, die zij bezitten, op dezelve gebragt zijn.

BRUSSEL, den 30sten April.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal houden zich dagelijks onledig met het onderzoek van de nog bij de vergadering aanhangige ontwerpen, als: de tienjarige begrooting; het voorstel van de heeren *Barthelemij*, c. s. tot wijziging van de wet van 18 April 1827; den 7den titel van het IIIde boek van het wetboek van burgerlijke regtspleging, houdende bepalingen bij het kennelijk onvermogen van eenen schuldenaar, en de twee ontwerpen van wetten tot wijziging van eenige titels van het burgerlijk wetboek.

Het ontwerp van wet, houdende bepalingen bij het kennelijk onvermogen van eenen schuldenaar vindt in de Tweede Kamer nog voortdurend tegenstand, daar, volgens het gevoelen van eenige leden, de noodzakelijkheid van dusdanige bepalingen verre van bewezen is.

Door de heeren *Barthelemij c. s.* is dezer dagen eene nieuwe redactie van hun voorstel overhandigd geworden, en is thans in den vorm van eene wijzigings-wet voorgesteld, in plaats van eene geheele nieuwe wet; hetwelk door sommige leden niet was goedgekeurd.

Men spreekt alhier veel van een ontwerp van wet, hetwelk door de regering zoude worden voorgelegd tegen de bakkers, welke hier sedert langen tijd het brood vergiftigen. Men zegt zelfs, dat, zoo de regering een zoodanig voorstel niet doet, een der leden van de Tweede Kamer eene voordragt zal doen.

Men wil hier thans ook, dat de ontwerpen van wetten op het onderwijs nog in deze zitting van de Staten-Generaal zullen worden voorgedragen.

's GRAVENHAGE, den 28sten April.

Wij hebben de navolgende bijzonderheden ontvangen wegens het treurig ongeval, aan de Diligence van Antwerpen op Amsterdam en 's Gravenhage Zaturdag avond overkomen.

Dit rijtuig, toebehoorende aan de onderneming van de heeren *van Gend en Loos*, is een kwartier uurs na deszelfs vertrek, omstreeks negen uren des avonds, in de buitengracht van het glacis der roode poort gestort, waarvan, zoo het schijnt, als de naaste oorzaak moet beschouwd

worden het breken van de lijsten der voorste paarden, en de gevaarlijke plaats, waar zulks gebeurde, zijnde een slingerende weg tusschen twee diepe grachten. Op het oogenblik van het ongeluk, bevonden zich 16 personen in de Diligence, waarvan de volgende omgekomen zijn: de heer *van der Wielen*, koopman in paarden, te Rotterdam; de heer *van Schagen, Zoon*, koopman in dezelfde stad; mevrouw *Worbert*, echtgenoot van den majoor der artillerie van dien naam, in garnizoen te Antwerpen, *met haar dochtertje;* mevrouw *Meyer*, echtgenoot van eenen officier in garnizoen te Yperen, *met hare dochter* (volgens sommigen *met haren zoon*); de heer *Legh*, een Engelsch edelman, zoo men zegt, geattacheerd aan het Britsche gezantschap te Munchen; de heer *F. H. Piesbergen*, koopman van Amsterdam; *A. Fumagalli*, kleermaker van het Zwitsersche regement te Gorcum, en de conducteur der Diligence, *A. Schoemaeker*. Dus *tien* personen. Diegene welke behouden werden; zijn: de heer *Delcourt*, kapitein der artillerie, in garnizoen te Breda, *N. J. A. Travagline*, van Haarlem; *J. Chotel* bediende van den overleden' Engelschen edelman; de heer *H. Overmas* of *Overmans* of *Overmeer*, koopman van Amsterdam; de weduwe *Cobelyn*, uit diezelfde stad, en de heer *Robbers*, logementhouder te Delft.

(*Dagbl. van 's Gravenh.*)

Mengelwerk.

GEWYSDE VAN HET HOOG GEREGTSHOF TE *BRUSSEL*, IN ZAKE VAN DE HEEREN *BLUSSÉ* EN *VAN BRAAM*, TEGEN DE HEEREN *GRIGNON* EN *GERUZET*, WEGENS ZOO GEZEGDEN NADRUK.

In ons nommer van den 9^{den} der vorige maand hebben wij onze lezers beloofd mede te deelen, het uit te spreken arrest wegens eene vervolging voor nadruk, door de heeren BLUSSE en VAN BRAAM, Boekverkoopers te *Dordrecht*, ingesteld, ten laste van de heeren GRIGNON, boekverkooper, en GERUZET, letterkundige, beide te *Brussel* wonende, en waarin de eischers door den eersten regter niet ontvankelijk verklaard waren.

Hetzelve luidt aldus:

IN NAAM DES KONINGS.

In zake van de heeren BLUSSE en VAN BRAAM, Boekverkoopers te *Dordrecht*, burgerlijke partij in deze, appellanten, vertegenwoordigd door den avoué RANWET, pleitende de advokaat STEVENS;

tegen

Den heer LUDOVICUS ANTONIUS GRIGNON, Boekverkooper te *Brussel*, en den heer JOANNES BAPTISTA GERUZET, schrijver, wonende te *Elsene*, geïntimeerden, den eersten vertegenwoordigd door den avoué OORLOF; den tweeden door den avoué STAS, en beide verdedigd door den advokaat VERBRUGGE.

Gezien bij het geregtshof de akte van appel, gemaakt den 29sten Januarij 1829 door den avoué DOVOYE, voor en in naam der heeren BLUSSE en VAN BRAAM, Boekverkoopers, te *Dordrecht* wonende, tegen het vonnis, gewezen bij verstek, den 20sten derzelver maand, door de regtbank van eersten aanleg van het arrondissement *Brussel*, welke, regtdoende in zaken van correctionele politie, verklaart de burgerlijke partij niet ontvangbaar in hare conclusien, genomen tegen den heer GRIGNON boekverkooper, wonende te *Brussel*, aangeklaagd van nadruk;

Gehoord het verslag met geslotene deuren, in de zitting van den 2^{den} dezer maand door den raad CALMEYN gedaan, en de lezing der processtukken door den griffier;

Gehoord meester STEVENS, advokaat voor de civiele partij, in de uitlegging van zijne middelen en bezwaren van beroep, en Mr. RANWET, nemende de volgende conclusien. (*Wij hebben de betrekkelijke conclusien der partijen vroeger medegedeeld.*);

Gehoord Mr. VERBRUGGE, advokaat voor GRIGNON en GERUZET, in zijne middelen van verwering en in zijne aanmerkingen, en Mr. OORLOF, avoué, voor GRIGNON nemende conclusien, en den avoué STAS, voor GERUZET nemende conclusien;

Gehoord ook de heer DUVIGNEAUD, substituut-procureur-generaal in het opnemen der zaak, in zijne aanmerkingen en in zijn advies;

Gezien de andere processtukken:

Overwegende, dat er alhier kwestie is van nadruk eener nieuwe uitgaaf, geschied in 1820, van het werk, voor titel dragende: *Nederduitsche spraakkunst, door* P. WEILAND *uitgegeven*; dat deze uitgaaf ontegensprekelijke onderworpen was aan de bepalingen van de wet van den 25sten Januarij 1817; dat de vraag van de eischers, appellanten in deze, is afgewezen geworden, omdat zij niet voldaan hebben aan de formaliteiten, voorgeschreven door § c. van het artikel 6 van de wet van 25 Januarij 1817, en dat deze beslissing in regten gegrond is;

Overwegende, dat de appellanten, eischers in eersten aanleg, hunne vraag moesten bewijzen; dat na de afkenning dezer vraag, bij gebrek van bewijs, zij in appel gehouden waren dit bewijs voor te brengen, dat, zulks niet gedaan hebbende, er geene termen meer bestaan, om verdere uitstellen toe te staan;

Overwegende dat GRIGNON en GERUZET niet bewezen hebben groote schade geleden te hebben, dan de toewijzing der kosten;

Gehoord den heer DUVIGNEAUD, in zijne overeenkomstige conclusien,

HET HOF, regtdoende in appel in zaken van correctionele politie, doet het appel van BLUSSE en VAN BRAAM te niet, verwijst hen in de kosten jegens GRIGNON en GERUZET voor alle schadeloosstelling enz.

Aldus gedaan en uitgesproken in de openbare zitting van het hof te *Brussel*, den 9^{den} April 1829.

NB. In ons nommer van den 9^{den} April, in het artikel *proces wegens nadruk*, in het midden, schrappe men de woorden: *en als zoodanig was aanbevolen*, uit, daar zij in de kopij vergeten waren doorgehaald te worden.

Aan de Redactie!

In uw Dagblad van den 10^{den} Junij des voorleden jaars, No. 69, werd met levendige kleuren de plegtige viering van het gouden bruilofsfeest, van den Wel Edel Gestr. heer Mr. J. HOHOUT VAN DER VEEN en zijner, hem slechts weinige dagen daarna door den dood ontrukte, echgenoote, vrouwe E. FABRITIUS, afgemaald en een treffend tafereel opgehangen van de groote deelneming der ingezetenen dezer stad in deze gebeurtenis, en van de waarlijk prachtige feesten, bij die gelegenheid voor den volke ten toon gespreid. — Dezer dagen mogten *Alkmaars* ingezetenen het genoegen smaken, weder een dergelijk feest, door een niet minder eerwaardig paar echtelingen, te zien vieren, daar de heer S. STIKKEL en zijne gade, mejufvrouw F. LANGENDYK, behoorende onder de deftige burgers dezer stad, op den 25sten dezer maand het geluk genoten van met vijf kinderen en vier en twintig kindskinderen het vijftigjarig bestaan van hun huwelijk te beleven. — Beide deze brave en zoo regtmatig in de algemeene achting hunner medeburgers deelende lieden, diep doordrongen van het zeldzame geluk, dat hun te beurt viel, en van het gevoel hunner groote verpligting deswege aan den God huns levens, deden van deze hunne gezindheid op eene regt voorouderlijke wijze blijken, door namelijk H. H. armverzorgers der hervormde gemeen te alhier ruimschoots in staat te stellen, om op dien voor hen zoo gedenkwaardigen dag aan de bedeelde wordende armen van hetzelve kerkgenootschap eene buitengewone bedeeling in brood en geld te doen, en door nog bovendien de armen, welke in het diakonie-oude-mannen- en vrouwenhuis ter dezer stede inwonen, en waaronder zich ook van de andere protestantsche gezindheden alhier bevinden, op een voor hunnen stand allezins voegend buitengewoon middagmaal te onthalen, opdat alzoo deze hunne verarmde natuur- en geloofsgenooten, op eene hun verrassende wijze, in de viering van hun feest zouden mogen deelen; terwijl zij, ter zelfder tijd, voor de kapel-kerk van de hervormde gemeente, een zilveren doop-bekken ten geschenke hebben gegeven. — Het was in waarheid een verrukkelijk en aangenaam schouwspel, getuigen te mogen wezen van der armen blijdschap en vreugde over deze blijken van echt christelijke liefdadigheid; en hoezeer de bekende nederige denkwijze van dit tweetal edele en regtschapene menschenvrienden geenszins de openbaarmaking van deze door hen bewezene weldaad, jegens de armen, zouden billijken, is het echter voor hem, die prijs stelt op de instandhouding van de belaas te dikwerf miskende voorvaderlijke deugden, behoefte, om dergelijke daden, die gewisselijk de schoonste parelen van de kroon der grijsheid uitmaken, der vergetelheid te onttrekken, en ze daartoe zijnen landgenooten mede te deelen, ten einde door die verspreiding eene welverdiende hulde zoude worden toegebragt aan de edele gezindheden van dit brave echt-paar, dat aldus getoond heeft op welke wijze men soortgelijke feesten kan verhoogen en veredelen, en dat voorzeker in de dankerkentenis der armen grooter zelfvoldoening zal hebben mogen smaken dan het geven van schitterende en de menigte naar zich trekkende feesten, hetzelve zoude hebben kunnen aanbieden. Mogt de stad *Alkmaar*, ja mogt de menschheid zich nog lange jaren over het bezit van deze, in stille en nederige deugden levende echtgenooten verheugen, mogten hunne namen en personen steeds bestendig in zegenend aandenken onder de armen en de door hen beweldadigden verkeeren, en mogt de opname van dit artikel, in uw geacht dagblad, strekken tot hunne billijke lofverheffing, alom, waar men op de betrachting van onopgesmukte burgerdeugden en [illegible] van het goede van vorige dagen prijs stelt, opdat de spreuk: *eere wien eere toekomt*, ook voor deze twee edele zielen niet verloren ga.

Alkmaar, den 27sten April 1829.

In naam der beweldadigde armen,

E. D. A.

Aan de Redactie.

Gelezen hebbende in de Arnhemsche Courant, van den 18^{den} dezer, een voorstel van eenen zich teekenenden D., heb ik gemeend dit voorstel kortelijk te moeten beantwoorden, waartoe ik een plaatsje in uw geëerd blad verzoek.

De heer D. stelt, dat de genees-, heel-, verlos- en artsenijmengkunde op geene waardige wijze door één persoon kan worden waargenomen, en neemt dus genoegen in het voorstel, door eenige leden in de vergadering, bestaande uit de presidenten der onderscheidende geneeskundige commissien in *'s Hertogenbosch* gehouden, gedaan, om deze vakken ook ten platten lande, in het vervolg, niet in een persoon meer te vereenigen; [illegible]

welken geest, volgens den heer D., ook de *vlugtige bedenkingen door den ridder* J. H. L. DE KIRCKHOFF, *den Koning aangeboden*, gesteld zijn. Hoezeer genoegen nemende in het in *'s Hertogenbosch* gedaan voorstel, kan de heer D. zich evenwel niet vereenigen met het daar tevens voorgestelde, *dat die geneesheeren, die thans bestaan en zelf geneesmiddelen leveren, zulks zullen mogen blijven doen.*

Ik ken de *vlugtige bedenkingen* (de titel komt mij niet gelukkig gekozen voor: in eene zaak van zoo veel aanbelang moet men zich, trouwens, niet *vlugtig* maar *ernstig* bedenken) van den ridder KIRCKHOFF niet, welke het te wenschen is, dat voor het algemeen verkrijgbaar worden gesteld, opdat men gelegenheid hebbe, indien men tegenbedenkingen heeft, deze ook Zijne Majesteit te kunnen aanbieden. Want hoe veel achting ik ook koestere voor de uitstekende bekwaamheden van den heer KIRCKHOFF, kan het evenwel zijn, dat Zijn Edel. niet die kennis, niet die ondervinding heeft van de praktijk ten platte lande, met den aankleve van dien, als volstrekt vereischt wordt om den Koning voor te lichten over een punt van zoo teederen aard. Ik wil niet ontkennen dat datgeen, hetwelk de heer D. ons van deze *vlugtige bedenkingen* heeft medegedeeld, bij mij een onaangenaam gevoel heeft opgewekt, en niet medegewerkt, om den ridder KIRCKHOFF voor den man te houden, in staat, om over de zaak in geschil onpartijdig en met kennis te oordeelen. Want eene geheele klasse van menschen, waarvan velen misschien in geleerdheid voor den heer KIRCKHOFF moeten onderdoen, doch velen ook zeker der maatschappij even nuttig zijn, als Zijn Edele dit is, smadelijk *amphibien* te noemen, is het werk van iemand, die of eene slechte zaak verdedigt, of groot in zijne eigene oogen, door deze grootheid verblind, met verachting op anderen nederziet, die eenen kleineren werkkring hebben. Wenschelijk ook zoude het zijn, dat, vóór dat het voorstel, te *'s Hertogenbosch* gedaan, in eene wet worde veranderd, geneesheeren van het platte land uit alle provincien wierden gehoord. Mijne opregte hulde toebrengende aan de vergadering van *'s Hertogenbosch*, wat kunde, geleerdheid en goeden wil betreft, blijft men nog altijd twijfelen, of die vergadering, welke grootelijks uit leden, in steden praktiserende, bestaan heeft, wel genoegzaam met het platte land is bekend geweest. Ik, trouwens, maak mij sterk, wat de provincie *Groningen* en *Vriesland* aangaat, te bewijzen, *dat het afscheiden van de apotheek ten platten lande, van het beroep van geneesheer, op de meeste plaatsen onuitvoerbaar, schadelijk voor de maatschappij in het algemeen, en vóór de geneesheeren en apothekers in het bijzonder is.*

De heer D. beweert, dat er schandelijke misbruiken plaats hebben bij de geneesheeren ten platten lande, die geneesmiddelen leveren. Hoezeer de heer D. het niet bewijst, zal het wel waar zijn, dat het ten platten lande bij sommige geneesheeren zoo niet toegaat, als wel noodig is. Maar deze misbruiken, die ook in alle deelen verre van *schandelijk* zijn te noemen, bestaan maar bij dezen en genen, ten minste in deze provincie. Maar hebben er dan bij de apothekers geheel en al geene misbruiken plaats? Kan ieder geneesheer er veilig op aan, een recept zoo klaar gemaakt te krijgen, als hij het geordonneerd heeft? Wie heeft het meeste belang bij het behoud des lijders? Wie krijgt de schuld van den dood des patients? De geneesheer of de apotheker? Een apotheker, die den doctor bedriegt, is een *schurk;* maar een geneesheer, die zich zelven bedriegt, is een *schurk en een zot* tevens, die den schelm speelt, om zich zelven te benadeelen. Strijdt zulk eene handelwijze niet geheel en al tegen de menschelijke gierigheid? De heer D. bewijze ons met daadzaken, met behoorlijk gestaafde getuigen, de *schandelijke misbruiken* bij de geneesheeren ten platten lande; zonder dat kunnen wij hem niet gelooven.

Door langer aan de geneesheeren het leveren van geneesmiddelen toe te staan, *berooft men kleine plaatsen*, zoo als de heer D. voorgeeft, *van voorregten, die dezelve zeer lang gemist hebben.* Deze stelling houde ik voor valsch, gegrond op iets, dat men niet bewijst. Ontkennende de *schandelijke misbruiken*, die men voorgeeft, dat ten platten lande zouden plaats hebben bij de geneesheeren, houd ik staande, dat, *door de apotheek aan de beoefenaars der geneeskunde ten platten lande te ontnemen, men het platte land berooft van voorregten, die hetzelve zoo lang genoten heeft, en zal daardoor alleen de rijke die volkomene geneeskundige hulp kunnen erlangen, waarop ieder aanspraak heeft, en de daglooner, de ambachtsman, de min gegoede landman aan zijn huisgezin worden ontrukt, omdat hij, niet in staat zijnde, de hooge visites van doctor en chirurgijn, de dure geneesmiddelen van den apotheker te betalen, zonder hulp moet blijven liggen.*

De heer D. beweert, *dat men, door langer toe te staan dat de geneesheeren geneesmiddelen leveren, den apothekers een regt blijft ontnemen, hetwelk den apothekers uitsluitend toekomt, hetgeen uit den aard der zaak duidelijk blijkt en hun veel te lang ontnomen is.*

De heer D. bewijze ons dit regt, en toone ons deze duidelijkheid. Het is eene stellige waarheid, dat, zoo volgens het regt der natuur, den geneesheeren in het algemeen, als volgens beschrevene en door het gebruik geheiligde wetten, den geneesheeren ten platten lande het regt toekomt geneesmiddelen aan hunne zieken af te leveren. De geneeskunst, die bijna zoo oud als de wereld is, bestond eerst in raad, welken de een aan den ander gaf, gegrond op hetgeen men zelf had ondervonden. Langzamerhand traden er menschen op, die uit de ervaring van velen een stelsel maakten, volgens dit stelsel ziekten behandelden, geneesmiddelen bereidden, en aan ieder, die hunne hulp inriep, aanboden. Eerst in het vervolg, toen de bevolking meer en meer toenam, en de ziekten in evenredigheid vermeerderden, ontsleden de geneesheeren zich vrijwillig van een gedeelte van hunnen last, leiden dien op de schouders van anderen, en zoo kwamen er apothekers, of er werden wetten door de overheid gemaakt, die het beroep van geneesheer van dat van apotheker afscheidden. Doch ten platten lande werden deze wetten niet alleen niet ingevoerd, maar er werd zelfs uitdrukkelijk bepaald, dat de geneesmiddelen door de geneesheeren zouden worden geleverd. Aan de geneesheeren ten platten lande, en niet aan apothekers, komt het regt toe, geneesmiddelen aan hunne zieken te leveren; en wanneer men hun dit regt ontneemt, maakt men zich schuldig aan schennis van de trouw van gedane verbindtedissen. « Er bestaat eene stilzwijgende verbindtenis tusschen een' ambtenaar en het volk, welke met geene billijkheid verbro-
« ken kan worden, dan door eene nalatige of ontrouwe waarneming van « zijn' post? Stelt u een' man voor, die zich op den post, welken hij bekleedt, « bijzonder en alleen heeft toegelegd, en dien met eene onkreukbare « trouw heeft waargenomen; die, van denzelven beroofd, geen uitzigt « op eene andere eerlijke winning heeft; die zijne beste jaren, zijne « jeugdige krachten ten nutte des volks heeft toegewijd; die misschien, « toen hij tot dezen post geroepen werd, om denzelven een ander beroep « verliet, of, terwijl hij denzelven bekleedde, andere voordeelige gelegenheden « van de hand wees, die nu, alleen omdat hij zich van de « gegrondheid der aangenomen begrippen niet overtuigen kan, daarvan « ontzet en met gade en kroost, ten loon zijner bewezene diensten, gelijk « men het noemt, aan den dijk gejaagd wordt!....» Met deze woorden trad KANTELAAR eens op als de beschermer en verdediger van verdrukten; en deze zijne woorden maak ik geheel en al de mijne. Niet alleen eene stilzwijgende, maar eene door wetten bepaalde verbindtenis tusschen de geneesheeren ten platten lande en het gouvernement bestaat er. Al wat KANTELAAR van de ambtenaren zegt, is op de geneesheeren in vollen nadruk toepasselijk.

Zal men nu, omdat men misbruiken vermoedt, de geheele klasse van menschen, onder wie deze misbruiken *kunnen* schuilen, allen aan den dijk jagen? Dit moge in *Spanje* en *Portugal* kunnen plaats hebben, zoo lang *Nederland* zich kan beroemen den besten der Koningen te bezitten, zoo als geen ander land heeft, zal zulks niet in hetzelve kunnen gebeuren. Men straffe den schuldigen, maar late den eerlijken man in het gerust bezit van zijn regt. — Ieder, die zich op de artsenijmengkunde heeft toegelegd, wist vooraf, dat de geneesmiddelen door de geneesheeren ten platten lande worden geleverd, en hij dus weinig kans heeft, ten platten lande recepten voor geneesheeren te zullen klaar maken. Indien het te *'s Hertogenbosch* voorgestelde dus in eene wet veranderd wordt; krijgen de apothekers geen regt terug, hetwelk hun ontnomen is, (want hoe kan ik iemand iets ontnemen, hetwelk hij nooit gehad heeft?) maar zij worden eene gunst deelachtig, waarop zij nooit hadden gerekend, krijgen eenen prijs uit de loterij, zonder ooit gespeeld te hebben.

De heer D. voorspelt, dat *binnen weinig tijds de nietsbeduidende land-apotheekjes door (in) wel ingerigte en fraaije apotheken zullen veranderd worden*, indien het voorstel van Zijn Edele ingang vindt.

Dat de apotheken te lande *klein* zijn, ligt in den aard der zaak. Maar iets dat *klein* is, is daarom nog niet *nietsbeduidend.* De stedelingen willen iets voor het oog hebben; alles moet in de steden wat opgesierd, wat opgesmukt zijn, en die het best 't *mundus vult decipi* verstaat, is de groote man. Op het land is alles eenvoudiger, ieder geneesheer heeft zijne eigene apotheek; hij behoeft de menschen door het uiterlijke niet te lokken; hij zorgt maar, dat zijne medicamenten van het beste gehalte zijn; waarop hij kan staat maken; vraagt nooit hoe *duur*, maar hoe *goed* zij zijn. Het is waar, hij verzilvert gewoonlijk zijne pillen niet, maar zijn zij daarom van minder kracht? Voor het uiterlijke mogen de *land-apotheekjes* dan *nietsbeduidend* schijnen; maar, gelijk alles wat aan het oogmerk voldoet, *veel* of liever *alles beduidend* is, zoo zijn ook de land apotheekjes *even beduidend* en misschien *meer beduidend* dan de groote stads-apotheken.

De heer D. noemt het getal apothekers in de steden *schrikbarend*, hetwelk door de invoering van het voorstel van den heer D. *zoude verminderen*, en *daardoor van zelve zouden ophouden die schadelijke en schandelijke speculatien, waarvan de ridder* KIRCKHOFF *spreekt.*

Beide heeren erkennen openhartig, dat er in de steden schadelijke en schandelijke speculatien worden gedreven. Omdat men vermoedt, maar niet bewijst, dat er schadelijke misbruiken plaats hebben bij de geneesheeren ten platte lande, wil men deze van de apotheek berooven, en dezelve aan apothekers overdoen, aan menschen die hetzelfde *kunnen* bedrijven en in de daad in veel grooter mate *bedrijven*, waarvan men de geneesheeren beschuldigt. Is het billijk, menschen, die in de steden *schadelijke en schandelijke speculatien* hebben gedreven, naar het land te verbannen? Deze menschen toch hebben misdaan uit gierigheid of uit armoede. Vooronderstellen wij maar het laatste. Maar zal hun het goud dan ten platten lande zoo maar in eens toevloeijen, dat zij eensklaps *eerlijke menschen kunnen* worden? En, hoezeer uit armoede deze *speculatien* gedaan hebbende, zal hun dit *speculeren* niet tot eene tweede natuur zijn geworden? Zoo lang zij in de steden zijn, kan men hunne klaauwen vermijden, doordien men bij eerlijke menschen teregt kan; maar op het land, waar zoodanige *speculateur* gevestigd is, moet men tegen wil en dank zich aan zijne *speculatien* prijs geven. De Hemel kome den geneesheer te hulp, die op de apotheek van diergelijken *speculateur* moet recepteren. Ik vind het dus niet zeer broederlijk van de heeren KIRCKHOFF en D., hunne steden, ten koste van ons arme landlieden, van slecht volk te willen ontlasten, hetwelk, als ook het platte land zal zijn opgevuld, dagelijks in grooter getal weder zal aangroeijen, naar mate het den vorige *speculateurs* beter is afgegaan. Want, om zoo als de heer D. raadt, het getal apothekers te bepalen, dit zoude naar mijn inzien inloopen tegen de grondwet.

Is den heer D. het te *Groningen* plaats gehad hebbend geval tusschen de stads regering en den heer VAN ROYEN onbekend? Het is zoo, door aan de tegenwoordige geneesheeren de apotheek te laten, en dezelve aan de toekomende niet toe te staan, zal er misschien, dit geloof ik met den heer D., verwarring ontstaan. De regeling hiervan late men aan de wijsheid van het gouvernement over, hetwelk ik hoop, dat alles zal laten zoo als het is; want de meeste misbruiken, die ten platten lande plaats grijpen bij de geneesheeren, zitten meest in de hersenen van menschen, die, met de praktijk ten platten lande onbekend zijnde, zich geen denkbeeld kunnen vormen, hoe men alles in één persoon kan zijn, en uit deze onbekendheid misbruiken gissen die niet bestaan, of in die van anderen, die, zich op de artsenijmengkunde hebbende toegelegd, in de steden niet kunnende reüsséren, gemelijk en ontevreden zijn, dat zij ten platten lande geen gedwongene nering kunnen uitoefenen: *hinc illae lacrymae.*

Met dit mijn geschrift niets beoogende, dan op eene bescheidene en cordate wijze mijne regten en die mijner ambtgenooten te verdedigen, teeken ik mij, die ik wezenlijk ben,

Hoogezand, den 26sten April 1829.

UEd. Dienaar,
B. EEKMA, *Med. Doct.*

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 1sten Mei 491 werd Keizer ZENO door zijne vrouw ARIADNE levend begraven.

Den 1sten dito 1747 namen de oproerige bewegingen in *Holland* en *Zeeland* eenen aanvang.

Den 1sten dito 1769 werd de tegenwoordige minister van *Engeland*, lord WELLINGTON (ARTHUR WELLESLEY) geboren.

Den 2den dito 1183 werd de kerk te *Rijnsburg* door BOUDEWYN in gewijd.

Den 2den dito 1598 had de vredes-onderteekening tusschen *Spanje* en *Frankrijk* plaats.

Den 2den dito 1608 werd er andermaal een vrede tusschen *Frankrijk* en *Spanje* te *Aken* geteekend.

ARNHEM, den 2den Mei.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 1 Mei 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 10 D., gevallen 0 D.
Den 2 dito 2 El 7 Palm 0 Duim; gewassen 30 D., gevallen 0 D.

Op heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het overlijden van mijnen waarden Echtgenoot, den Heer *J. STERREN*, in den hoogen ouderdom van ruim 90 jaren. Ik geef van dit smartelijk verlies, mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen, langs dezen gewonen weg kennis, met verzoek van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

ARNHEM, den 28sten April 1829.

S. STERREN, Geb. BOCK.

---

§ § § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, *qq.*, zal op den 4den Mei 1829, bij inzet en op den 18den daaraanvolgende, bij toeslag, telkens des avonds ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek veilen en finaal verkoopen:

Een hecht en sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Kerkstraat, op het hoek van de Arkenoachsteeg, wijk F N°. 138, bewoond door den Zadelmaker *BINSER*.

Nadere informatien, nopens de voorwaarden, zijn te bekomen bij gemelden Notaris.

---

§ § § Op Woensdag den 6den Mei 1829, zal ten huize van *A. PRINS*, op den Grooten Oord te *Arnhem*, worden verkocht: eene partij MEUBELEN: als STOELEN, TAFELS, LATAFELS, CHIFONNIERES; een aantal welgevulde één en tweeslaaps BEDDEN, WOLLEN en KATOENEN DEKENS; een groot Saaijet en zwart en rood gekeeperd VLOERTAPYT, *nog bijna geheel nieuw;* een grijs gekeeperd ordinair DITO VLOERKLEED; twee onaangesneden stukken gestreept DITO, een wellnidend FORTE PIANO, twee groote beste TUINBANKEN, enz.

De Goederen zijn Dingsdags te voren, van des namiddags 3 tot 6 uren, te zien.

---

† † † In de Stadswaag te *Doesborgh* zullen op den 7den Mei 1829, bij inzetting, en op Donderdag den 21sten Mei daaraanvolgende, 's voormiddags ten 11 ure, bij toeslag, publiek geveild worden:

1°. De WEIDE, *de Luesmaat*, groot 5½ Bunder, onder *Oud-Zevenaar*, aan de *Schoepikstraat* gelegen; buiten pacht en dus dadelijk aanvaardbaar.

2°. Drie stukken BOUWLAND, gelegen onder *Groessen*, zijnde *Stokmansbergekom*, groot 1 Bunder en 10 Roeden; — *Stokmansgoor*, groot 85 Roeden, en *Paulsgoor*, groot 40 Roeden.

3°. Een stuk BOUWLAND, *de Snippendreef* genaamd, groot 30 Nederlandsche Roeden, onder *Didam*, in *Holthuizen*.

Narigt te bekomen ten Kantore van den Notaris *KETJEN*, te *Doesborgh*.

---

§ § § Op Donderdag den 7den Mei 1829, des avonds ten zes ure, zal men in het *Heeren Logement* te *Velp*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *VON ROSENTHAL*, publiek aan den minst aannemenden besteden:

Het BOUWEN van eene ORANJERIE, alsmede eener ZWITSERSCHE BOERDERY, op den Huize *Biljoen*, onder *Velp*.

Waarvan de Bestekken dagelijks ter lezing liggen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, zullende drie dagen te voren de noodige aanwijzing in loco geschieden.

---

† † † Op Woensdag den 20sten Mei 1829, des voordemiddags ten 10 ure, in het *Koffijhuis het Zwijnshoofd*, te *Zutphen*, zal in het openbaar, zoo in massa als perceelen worden ingezet, en op den 3den Junij daaraan, ten zelver uur en plaats, finaal verkocht:

De voormalige HAVEZATHE *Rijsselt*, gelegen in de Gemeente *Gorssel*, Kwartier *Zutphen*, op een uur afstands van *Zutphen*, nabij den Straatweg van die Stad naar *Deventer*, met PRIVATIVE JAGT en VISSCHERY en verdere ONDERHOORIGHEDEN, bestaande in een HEERENHUIS, voorzien van onderscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS, ruime KEUKENS en KELDERS, KOETSHUIS, PAARDEN- en KOESTAL, spatieuse TUINEN, alles in zijne GRACHTEN; eene WEIDE voor het Huis en aangename WANDELINGEN, bestaande in BOSSCHEN van OPGAAND HOUT; voorts twee KAPITALE BOERENERVEN en eenige UITERWAARDEN, aan de Rivier *den Yssel* gelegen.

Alles met de daartoe gehoorende AKKERMAALS BOSSCHEN, verder HOUTGEWAS en VELDGRONDEN, zoo reeds toegedeeld, of al nog uit de Markgronden toe te deelen.

Buiten welke laatstgemelde Gronden het voorschreven Goed en Onderhoorigheden groot is nagenoeg 68 Bunders.

Nadere informatie te bekomen bij Mr. *J. A. VAN HASSELT*, Notaris te *Zutphen*, ten wiens Kantore 8 dagen voor de eerste veiling de Verkoop-Conditien zullen te zien zijn.

---

§ § § Op Dingsdag den 21sten April 1829, zal in *de Paauw*, te *Warnsveld*, bij inzet geveild en den 6den Mei volgende, telkens des morgens ten 10 ure, door den aldaar residerenden Notaris Mr. *A. W. DE GRIENT DREUX*, verkocht worden:

Het aangename, vrolijk aan den weg en bij de Rivier *den Yssel*, in de Gemeente *Warnsveld* gelegen ERVE en GOED, van ouds *de Boterboer* genaamd; voorzien van een beklante NERING, van eenen fraaijen BOOMGAARD, beste BOUW- en WEIDELANDEN.

Terwijl nadere informatie te bekomen zijn bij genoemden Notaris en bij den Bouwman op voormelde Erve.

---

† † † Bij Acte van den 29sten April 1829, afgegeven door de Provinciale Commissie van Onderwijs in *Gelderland*, is de Heer *LEVY JONAS BODDING*, wonende te *Nijmegen*, toegelaten tot SCHOOLONDERWYZER van den DERDEN RANG, en derhalve geregtigd om te staan naar eene SCHOOL van den MIDDELSTEN RANG, en in het algemeen naar het verkrijgen eener speciale Beroeping, Aanstelling of Admissie, tot het geven van onderrigt in de vakken van het Lager Onderwijs.

---

§ § § De Ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden zijnde van het LOGEMENT, genaamd *HET OUD KEIZERSHOF*, te *'s Hertogenbosch*, waarin hij zich, te rekenen van heden, heeft gevestigd en door hem zal worden voortgezet, beveelt zich bij deze aan in de voortdurende gunst van een ieder, beloovende eene prompte en civiele bediening; zullende almede zijnen Handel in MODES, ZYDEN en WOLLEN MANUFACTUREN, onder de firma van *STAELENBERG LEMMENS*, vervolgd worden.

's Hertogenbosch, den 24sten April 1829.

W. H. STAELENBERG.

---

§ § § De Ondergeteekende heeft de eer aan alle zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij met primo Mei eerstkomende, in het Huis, van ouds genaamd *den Tol*, gelegen in de nabijheid van het dorp *Elst*, tusschen de steden *Arnhem* en *Nijmegen*, zal houden LOGEMENT en UITSPANNING. — Het welgelegene van dit Logement, gepaard met eene prompte en civiele behandeling, zal, vertrouwt hij, de beste [illegible] mandatie voor hem zijn, daar hij de vrijheid neemt, zich in gunstige toegenegenheid minzaam aan te bevelen.

Elst, den 29sten April 1829.

J. HOLLEMOEN.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

Bepaling der afvaart, gedurende de maanden April en Mei 1829.

Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*:				§ Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*:			
Maandag	4 Mei	's morg.	5 ure	Zondag	3 Mei	's namidd.	2 ure
Dingsdag	5 Mei	's morg.	5 ure	Woensdag	6 Mei	's namidd.	3 ure
Vrijdag	8 Mei	's morg.	5 ure	Zaturdag	9 Mei	's morg.	4 ure
Maandag	11 Mei	's morg.	7 ure	Zondag	10 Mei	's namidd.	3 ure
Dingsdag	12 Mei	's morg.	8 ure	Woensdag	13 Mei	's namidd.	2 ure
Vrijdag	15 Mei	's morg.	10 ure	Zaturdag	16 Mei	's morg.	10 ure
Maandag	18 Mei	's morg.	4 ure	Zondag	17 Mei	's namidd.	2 ure
Dingsdag	19 Mei	's morg.	5 ure	Woensdag	20 Mei	's namidd.	3 ure
Vrijdag	22 Mei	's morg.	5 ure	Zaturdag	23 Mei	's morg.	4 ure
Maandag	25 Mei	's morg.	6 ure	Zondag	24 Mei	's namidd.	3 ure
Dingsdag	26 Mei	's morg.	8 ure	Woensdag	27 Mei	's namidd.	2 ure
Vrijdag	29 Mei	's morg.	9 ure	Zaturdag	30 Mei	's morg.	10 ure
				Zondag	31 Mei	's namidd.	2 ure

Van *Nijmegen* naar *Keulen*:

Elken Woensdag 's morgens ten 5 ure en elken Maandag en Vrijdag des namiddags, op bepaalde uren, als bij Biljetten is bekend gemaakt.

De Stoombooten tusschen *Rotterdam* en *Antwerpen* varen alle dagen vice [illegible]

[illegible]

Zondag den 3 Mei [illegible] 's morg. 7 ure
Zondag den 10 Mei [illegible] Maandag den 11 Mei 's morg. 7 ure
Zondag den 17 Mei 's morg. 7 ure § Maandag den 18 Mei 's morg. 7 ure
Zondag den 24 Mei 's morg. 7 ure § Maandag den 25 Mei 's morg. 7 ure

NB. De vroeger geannonceerde Dienste van 29 en 30 April, van *Rotterdam* naar *Nijmegen* en van 30 April van *Nijmegen* naar *Keulen* is veranderd op de dagen als hier boven is bepaald.

Men kan informatien bekomen bij de Agenten van voornoemde *Maatschappij*, de Heeren *VAALMAN* en *TRIEBELS*, te *Nijmegen*.

*** Door *H. C. A. THIEME* is op den 27sten April 1829, aan den Wel Ed. Achtb. Heer Burgemeester der Stad *Zutphen*, ter vertaling vertoond: *CAROLINA PICHLER*, DIE SCHWEDEN IN PRAG. —

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.